

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/179/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112216346
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6112216346.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky S. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A., K. XX, zast. JUDr. Zuzanou Miadokovou, advokátku so sídlom Banská Bystrica, Kalinčiakova 2 a otca Q. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., N. D. XX/X, zast. JUDr. Kornéliou Múkerovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, ul. ČSA 25, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

r o z h o d o l :

Súd maloletého F. A., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého F. A., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 60 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým F.Á. A., nar. XX. XX. XXXX každú nedeľu v čase od 09.00 h do 12.00 h za prítomnosti otca.

Matka je o p r á v n e n á v stanovený deň a hodinu maloletého pred vchodom do obytného domu otca prevziať a p o v i n n á maloletého otcovi odovzdať pred vchodom do jeho obytného domu v stanovený deň a hodinu.

Otec je p o v i n n ý dieťa na styk s matkou pripraviť a styk matke s maloletým umožniť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého sa podaným návrhom domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že maloletý bude zverený do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnený maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach, matka bude zviazaná prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 60 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia a zároveň úpravy styku matky s maloletým na každú nedeľu v čase od 9.00 h do 12.00 h za jeho prítomnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že „Matka sa nedokázala o maloletého postarať. Hneď po narodení sa o maloletého staral sám, aj keď bola prítomná, všetka starostlivosť bola len na ňom. Neskôr už nemala záujem vôbec. Odišla z bytu, kde spolu ako rodinka

žili, aj niekoľko dní. Stále zdôrazňovala, že má depresie a musí si v hlave dať všetko do poriadku, aby zistila, čo od života chce. Vracala sa kedy chcela a jemu to znemožňovalo pracovať. Musel sa starať o maloletého. Neskôr si zbabila svoje veci a odišla k novému mužovi a o dieťa už vôbec nemala záujem. Pri maloletom prebdel celé noci a dni, keď mu išli prvé zúbky, keď bol chorý a trápilo ho niečo. Trápilo ho to aj jeho, kým jeho matka sa túlala po baroch a upíjala sa v alkohole. Žije s mužom, ktorý má 2 deti a vôbec sa o ne nestará a tiež je alkoholik. Matka maloletého sa mu vyhrážala, že má vplyvnú rodinu a otecko jej na súde všetko vybaví, pretože aj tam majú známych. O maloletého sa bojí. V opitom stave mu matka vyvolávala, vyhrážala sa mu, že vezme maloletého, aj keď sa o maloletého nevie postarať. Má mnoho svedkov ako sa matka maloletého opíjala, dokonca aj fetuje. Je nespoľahlivá matka a bál by sa jej maloletého dať do starostlivosti. V prípade, že by sa matka maloletého zmenila a podstúpila nejaké liečenie a dokázala, že je spoľahlivá matka, je ochotný v záujme maloletého dieťaťa žiť s ňou ako rodina, ale na tom musí pracovať ona sama.“ Zároveň otec uviedol, že spolu s maloletým býva v mieste svojho trvalého bydliska, stará sa o neho na rozdiel od matky, ktorá nie je schopná sa o maloletého postarať.

Matka maloletého s návrhom otca nesúhlasila, žiadala ho zamietnuť a maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti, určiť výživné otcovi vo výške 110 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám a zároveň úpravy styku otca s maloletým na každý párný víkend počas soboty o 9.00 h do 12.00 h, počas nedele od 9.00 h do 12.00 h v mieste jej trvalého bydliska za jej prítomnosti, počas vianočných sviatkov od 25.12. o 9.00 h do 12.00 h za jej prítomnosti v mieste jej bydliska. Svoje stanovisko odôvodnila tým že návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností je nedôvodný, nepodložený. Otec maloletého svoj návrh oprel o nepravdivé tvrdenia, pretože o maloletého sa vždy riadne starala, nepoživila alkoholické nápoje. O maloletého sa starala až do doby, kedy otec nezobral maloletého do miesta svojho trvalého bydliska.

Otec maloletého vo svojej výpovedi pred súdom dňa 27. 09. 2012 uviedol, že maloletý sa narodil v Bratislave, býval spolu s matkou v mieste jej trvalého bydliska. V tom čase s nimi nebýval, ale pracoval v Bratislave a býval na ubytovni. O maloletého však napriek tomu sa starali spolu, každý deň navštevoval jej domácnosť a s maloletým strávil zhruba 2-3 hodiny. V mieste trvalého bydliska matky nebývali spolu, pretože v jej domácnosti boli 4 dospelé osoby. Dňa 15. 12. 2011 sa presťahovali do Banskej Bystrice, žili v podnájme v 1-izbovom byte. Zmluva o nájme bola uzavretá s matkou, ktorá aj platila nájom. V podnájme žili spolu do 05. 05. 2012. V čase od 15. 12. 2011 do 05. 05. 2012 chodil s maloletým k lekárovi, kúpil ho, krmil, pral mu veci. Matka v tom čase uvádzala, že si musí oddýchnuť, nič nerobila. V tom čase žil z usparených peňazí. Dňa 05. 05. 2012 matka odišla zo spoločnej domácnosti (1-izbového bytu), v ktorom po dobu ešte 1 mesiaca t.j. do júna 2012 spolu s maloletým zotrval. Počas tohto obdobia sa o maloletého staral, matka do domácnosti prišla 1x, maloletému doniesla výživu, zdržala sa pri ňom zhruba polhodinu z dôvodu, že sa ponáhľala. V júni 2012 so súhlasom matky maloletého prihlásil na miesto svojho trvalého bydliska. Od tohto obdobia zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, ktorú zvláda, nemá s ňou problém. Odkedy sa s maloletým zdržiava v mieste svojho trvalého bydliska, matka maloletého občas navštevovala, zhruba 2x do mesiaca. V mesiaci jún 2012 maloletého prišla pozrieť zhruba 2x bez prítomnosti inej osoby. Vtedy matke umožnil kontakt s maloletým. Matka sa pri maloletom zdržovala zhruba polhodinu, pretože sa niekam ponáhľala. V mesiaci júl 2012 maloletého navštívila zhruba 2x. V auguste 2012 maloletého navštívila 3x. Vždy matke styk s maloletým umožnil. Matka s maloletým strávila zhruba polhodinu. V septembri 2012 matka maloletého navštívila 1x, strávila s ním zhruba 1 hodinu. Pokiaľ matka maloletého navštevovala, čas s ním trávila na dvore, alebo v dome. Kontakt matky s maloletým prebiehal na základe ich telefonického dohovoru. Niekedy sa však stávalo, že matka aj mesiac sa neozvala, prípadne keď volala, dožadovala sa kontaktu s maloletým na konkrétny deň, hodinu, avšak neprišla. Svoj vzťah s matkou a ich vzájomnú komunikáciu zhodnotil ako dobrú. Svoj vzťah s maloletým hodnotil ako veľmi dobrý. Vzťah maloletého s matkou zhodnotil pri 5-stupňovej klasifikácii na 3, pretože maloletý matku nespoznáva.

Matka maloletého na pojednávaní dňa 27. 09. 2012 uviedla, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu, otcovstvo k maloletému bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matrike. S otcom maloletého žili v spoločnej domácnosti do mája 2012, kedy ju opustila, ale nie dobrovoľne. Potvrdila však, že v tom čase mala priateľa, s ktorým mala partnerský vzťah, nepovažovala ho za vážny, v súčasnosti sú len kamaráti. Od narodenia maloletého do decembra 2011 s maloletým bývala v mieste svojho trvalého bydliska, kedy sa o maloletého starala, chodila s ním k lekárovi, kúpala ho, krmila. Otec maloletého s ňou

nebýval, pretože v mieste svojho trvalého bydliska bolo viacej osôb. Otec ich však navštevoval, ich vzťah bol vtedy dobrý. V decembri 2011 sa presťahovali do 1-izbového bytu, na základe zmluvy o nájme, ktorú mala uzavretú. Do mája 2012 s otcom bývali v spoločnej domácnosti v prenajatom byte. O maloletého sa vtedy starali obaja, avšak z jej strany maloletému bola poskytovaná väčšia starostlivosť. Maloletého v tom čase častejšie ako otec krmila, prebaľovala. Na prechádzky s maloletým chodili spoločne, tak isto maloletého spoločne kúpali. Po dobu 1 mesiaca v období máj, jún 2012 nežila s otcom a maloletým v spoločnej domácnosti, ale u priateľa. V tom čase maloletý býval spolu s otcom v prenajatom byte v Banskej Bystrici. Do prenajatého bytu po rozchode s priateľom sa vrátila a bývala v ňom až do 15. 08. 2012. Po skončení nájomnej zmluvy sa vrátila do miesta trvalého bydliska do Bratislavy, kde sa doposiaľ zdržiava. Otec spolu s maloletým od júna 2012 bývali v prenajatom byte v Banskej Bystrici, následne sa odsťahovali do miesta trvalého bydliska otca obce S.. Počas obdobia ako sa nezdržiavala spolu s otcom a maloletým v prenajatom byte, s maloletým bola každý druhý deň v kontakte zhruba po dobu 2 hodín. Matka maloletého poukazovala, že počas spolužitia s otcom sa začali hádať, vtedy sa ich vzťah naštrbil, otec ju fyzicky napadol, avšak nešlo o napadnutie, ktoré by si vyžadovalo lekárske ošetrenie. Vtedy zistila, že s otcom maloletého nechce žiť a v súčasnosti s ním ani nechce obnoviť spolužitie. Od júna 2012 sa maloletý nepretržite nachádza v mieste trvalého bydliska otca v obci S.. Od tohto obdobia má záujem o maloletého, každý druhý deň mu telefonuje. S otcom maloletého sa vždy telefonicky dohodne na jej návšteve, avšak otec termín, hodinu jej kontaktu s maloletým nedodrží. V júni 2012 s maloletým bola v kontakte každý druhý, resp. tretí deň po dobu 2 hodín. Maloletý vtedy na ňu reagoval dobre. V júli 2012 maloletého navštevovala každý tretí deň zhruba na 2 hodiny, 2x maloletého navštívila spolu s mladším bratom a 1x so starším bratom. V mesiaci august do 15. 08. 2012 maloletého navštevovala každý deň, v tom čase ešte bývala v Banskej Bystrici. Ako sa vrátila do miesta svojho trvalého bydliska do Bratislavy maloletého navštevovala 2x do týždňa. Maloletý pri týchto stretnutiach na ňu reagoval dobre, poznal jej tvár. Pre výchovu maloletého má vytvorené bytové podmienky, žije v domácnosti s otcom a bratom, s ktorými dobre vychádza. Ide o väčší 2-izbový byt, v ktorom má s maloletým samostatnú izbu. Maloletý v jej domácnosti má pripravené všetky veci osobnej potreby. Na rozdiel od otca, svoj vzťah s ním zhodnotila ako zlý, nevedia sa na ničom dohodnúť, otec s ňou odmieta komunikovať, pokiaľ mu volá, zloží jej telefón, prípadne nezodvihne alebo si ho vypne. Pokiaľ od otca požaduje informácie o maloletom, dostane nedostatočnú informáciu, otec jej odpovedá len jednou vetou. Svoj vzťah s maloletým zhodnotila ako veľmi dobrý. Potvrdila, že aj vzťah maloletého k otcovi je dobrý. V závere svojej výpovede poukázala na zlý vzťah s rodinou otca, konkrétne starou matkou maloletého a bratom otca maloletého.

Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 27. 09. 2012 uviedol, že na žiadosť súdu opakovane vykonal sociálne šetrenie v domácnosti otca, ktoré vykonal bez ohlásenia. V rámci sociálneho šetrenia opakovane zistili, že otec má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého, domácnosť otca bola čistá, uprataná. Na ich úrade bol vykonaný pohovor s otcom, na ktorý sa dostavil spolu s maloletým. Počas pohovoru sa otec maloletému venoval, bola zjavná citová väzba dieťaťa na otca. Pri pohovore otec spochybňoval schopnosti, možnosti matky postarať sa o maloletého. Dňa 10. 09. 2012 sa na ich úrad dostavila matka v sprievode svojho priateľa. Matka pri pohovore spochybňovala schopnosti, možnosti otca starať sa o maloletého, nesúhlasila s návrhom otca. Prostredníctvom dožiadaného úradu bolo vykonané sociálne šetrenie v mieste trvalého bydliska matky, z ktorého vyplynulo, že domácnosť matky je vhodná pre výchovu maloletého. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého spochybňovali svoje bytové, sociálne podmienky a schopnosti, možnosti starať sa o maloletého, nie sú schopní riadnej komunikácie, doporučili súdu pred rozhodnutím uložiť rodičom povinnosť zúčastniť sa poradensko-psychologického procesu na ich referáte poradensko-psychologických služieb, s čím rodičia maloletého súhlasili.

Zo správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 08. 03. 2013 a 15. 05. 2013 vyplynulo, že s rodičmi maloletého boli uskutočnené 2 individuálne a 1 spoločné sedenie. Poradenský proces bol zameraný na pozorovanie a posilňovanie rodičovských zručností. Matka maloletého sa nedostavila na 2 dohodnuté termíny, kedy bola dohodnutá spoločná návšteva obidvoch rodičov aj s maloletým. Dňa 17. 01. 2013 telefonicky ospravedlnila svoju neúčast pre chorobu, na ďalší termín dňa 30. 01. 2013 sa nedostavila. Od tohto obdobia ich matka nekontaktovala, nezaujímala sa o ďalší termín stretnutia, pokúšali sa s ňou telefonicky skontaktovať, avšak neúspešne (telefón bol raz vypnutý a druhý raz vyzváňal). Otec sa na dohodnutý termín dňa 30. 01. 2013 spolu s maloletým dostavil, na tomto individuálnom stretnutí bola možnosť pozorovať správanie otca v kontakte s maloletým. Otec sa

v interakcii správal k maloletému láskavo, avšak vedel aj primerane zaradiť hranice. Citové správanie maloletého k otcovi ukázalo, že sa pri ňom cíti bezpečne a isto. Keďže matka sa na ich referát nedostavila a k interakcii matky s maloletým nedošlo, nie je možné sa vyjadriť k funkčnosti vzťahu matky k maloletému a maloletého k matke. Na základe však nadobudnutých zistení sa ukazuje, že výchovné prostredie otca je t.č. pre maloletého, z hľadiska bezpečia a istoty vyhovujúce.

Zo správy ošetrojúcej lekárky maloletého vyplýva, že na vyšetrenia sa s maloletým dostavuje otec, prípadne v jeho neprítomnosti stará matka z jeho strany. Maloletý je na vyšetrení vždy čistý, upravený, jeho výživa je vhodná, starostlivosť o maloletého je dobrá. Maloletý nenavštevuje žiadnu odbornú ambulanciu, je pravidelne očkovaný, nebýva často chorý. Matka sa o maloletého neinformuje.

Zo správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 17. 05. 2012 vyplýva, že bolo opakovane vykonané šetrenie v domácnosti otca, v ktorej sa maloletý nachádza. Bytové podmienky otca sa nezmenili, otec pre výchovu maloletého má vytvorené vhodné bytové podmienky. V čase sociálneho šetrenia bola domácnosť v čistote, v poriadku. V starostlivosti otca sociálnym šetrením neboli zistené žiadne nedostatky.

Po absolvovaní poradensko-psychologického procesu otec maloletého na pojednávaní dňa 20. 05. 2013 uviedol, že naďalej spolu s maloletým býva v rodinnom dome, v súčasnosti však už maloletý v jeho domácnosti má samostatnú izbu, ktorá je zariadená, prispôbená jeho potrebám. Od septembra 2012 nepretržite zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, v ktorej prípadne, že je na brigádach mu vypomáha jeho matka. S maloletým chodí k lekárovi, kúpi ho, kúpe, prebaľuje, pripravuje mu stravu, ukladá ho na spánok. Matka maloletého za celú dobu žiadnu z týchto činností nevykonáva, a to ani v rámci realizácie styku s maloletým, počas ktorého sa s maloletým hrá. Jeho vzťah s maloletým je veľmi dobrý, maloletý pozná jeho tvár, je na neho naviazaný. Maloletý matku pozná, ale neberie ju ako matku. Styk matky s maloletým na základe predbežného opatrenia sa nerealizoval v dňoch 30. 09. 2012, 21. 10. 2012, 04. 11. 2012, 25. 11. 2012, 16. 12. 2012, kedy matka mala náhradný termín v deň 18. 03. 2012. V r. 2013 sa styk matky s maloletým v zmysle predbežného opatrenia nerealizoval v deň 06.01., 13.01., 20.01. po dobu 1 hodiny od 11.00 h do 12.00 h, 03.02., 10.02., 17.02., 24.02., v marci 2012 sa styk matky s maloletým nerealizoval vôbec. V apríli 2013 sa styk matky s maloletým nerealizoval 07.04. a v máji 2013 dňa 05.05. a 19.05. po dobu len 1 hodiny v čase od 11.00 h do 12.00 h., ostatné dni sa styk matky s maloletým realizoval v zmysle predbežného opatrenia. Na styk s maloletým matka chodila sama. V prípade, že mu oznámila, že jej styk s maloletým sa nemôže realizovať, ako dôvod uvádzala svoje ochorenie, čomu neveril. V októbri 2012 mal maloletý narodeninovú oslavu, mal 1. narodeniny, na narodeninovej oslave sa zúčastnila aj matka. Maloletý mal 2 torty od jeho rodiny a od matky. Širšia rodina zo strany matky sa na narodeninovej oslave nezúčastnila. Matka maloletému doniesla darček - plyšového macíka, hraciu gitaru, oblečenie. Na Vianoce 2012 maloletému nezakúpila žiadny darček, neposlala mu pozdrav. Starý otec zo strany matky maloletému poslal balík, v ktorom bolo oblečenie a hračka. Matka maloletého v súčasnosti od neho nepožaduje žiadne informácie o maloletom, za týmto účelom mu netelefonuje, ani pri osobnom kontakte sa na prospievanie dieťaťa nepýta. Pri kontakte matky s maloletým sa nerozprávajú. Maloletý má v súčasnosti 18 mesiacov, je zdravý, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. Mesačné výdavky na maloletého pozostávajú zo zakupovania plienok v hodnote 30 Eur mesačne, zvlhčených utierok v hodnote 5 Eur mesačne, mlieko Hipobio 30 Eur mesačne, drogerie 40 Eur mesačne, stravy 50 Eur mesačne. Spolu s maloletým naďalej býva v rodinnom dome, ktorého je spolu s bratom podielovým spoluvlastníkom. V domácnosti žije s bratom a svojou matkou. Maloletý jeho matku a brata pozná, má k nim veľmi dobrý vzťah. Jeho príspevok na bývanie predstavuje 15 Eur a na stravu 50 Eur. Okrem maloletého inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá. Dlhy, pôžičky, poisťky nemá. V súčasnosti je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok, rodinné prídavky, výživné od matky, čo je spolu 250 Eur. Zhruba 5 dní do mesiaca chodí na brigády, čím si mesačne zarobí okolo 200 Eur.

Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 20. 05. 2013 uviedla, že sa nevie vyjadriť k stretávaniu matky s maloletým, k jej príjmu, výdavkom, pretože posledné informácie od matky má z marca 2013. Od apríla 2013 sa jej nepodarilo telefonicky, prostredníctvom SMS s matkou skontaktovať. Jediný kontakt, ktorý v tomto období mala bol s jej otcom, ktorý nemá vedomosť o tom, kde sa matka zdržiava. Doklad o príjme matky nebolo možné, vzhľadom na nespoluprácu matky, zabezpečiť. Podľa vyjadrenia PZ matky

matka však je nezamestnaná, nie je evidovaná na úrade práce. PZ matky žiadala, aby súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie za účelom, aby sa preukázalo, ktorý z rodičov je osobnostne lepší pre výchovu maloletého. V prípade, že by sa súd s takýmto návrhom nestotožnil, žiadala, aby bol aspoň upravený styk matky s maloletým od soboty 9.00 h do nedele 17.00 h bez prítomnosti otca z dôvodu konfliktných vzťahov rodičov maloletého, ktorý by mohlo mať nepriaznivý vplyv na priebeh kontaktu matky s maloletým.

Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 20. 05. 2013 uviedol, že v domácnosti otca opakovane vykonávali sociálne šetrenie, pri ktorom nezistili žiadne nedostatky ohľadne starostlivosti otca o maloletého. V rámci sociálneho šetrenia boli zrejmé citové väzby maloletého na otca. Matka maloletého z ich úradom, ako aj referátom poradensko-psychologických služieb nespokupracuje, preto im nie je zrejmé kde matka vôbec býva, či má nejaké bydlisko, či má vytvorené podmienky pre výchovu maloletého. Doporučil preto maloletého zveriť do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazat' výživným primerane veku, potrebám maloletého. S návrhom PZ matky, aby sa styk maloletého s matkou realizoval od soboty do nedele nesúhlasil z dôvodov, že nie je známe, za akých podmienok a kde by sa styk matky s maloletým realizoval.

V rámci tohto konania uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/179/2012-21 zo dňa 02. 08. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 15CoP/57/2012-65 zo dňa 28. 08. 2012 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti otca a matke bolo určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určenú osobitným zákonom, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom doručenia rozhodnutia súdu matke. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/179/2012-53 zo dňa 22. 08. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 17CoP/68/2012-98 zo dňa 20. 09. 2012 bol dočasne upravený styk matky s maloletým na každú nedeľu v dobe od 09.00 h do 12.00 h v mieste trvalého bydliska maloletého za prítomnosti otca.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu. Otcovstvo k maloletému bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matrike. Odo dňa 05. 05. 2012 rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nezabezpečujú výchovu, výživu maloletého. Za toto obdobie rodičia maloletého neobnovili spolužitie, z ich vyjadrení nevyplýval záujem na jeho obnovení. Súd tak mal splnené podmienky pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle § 36 ods. 1 Zák. o rodine a preto návrh otca považoval za dôvodne podaný. Odo dňa 05. 05. 2012 osobnú starostlivosť o maloletého v celom rozsahu na seba prevzal otec. Opakovaným sociálnym šetrením v starostlivosti otca o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Otec dohliada na zdravotný stav maloletého, absolvuje s ním pravidelné očkovania. Podľa ošetrujúcej lekárky maloletého, dieťa na vyšetrenie chodí vždy čisté, upravené. Otec pre maloletého má vytvorené

vhodné bytové podmienky. Odkedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, matka prejavuje sporadický záujem o maloletého. V súčasnosti, podľa vyjadrenia jej právnej zástupkyne, ani jej najbližšia rodina nemá vedomosť, kde sa zdržiava. Matka maloletého nespolupracuje s kolíznym opatrovníkom, ani nespolupracovala v rámci nariadeného poradensko-psychologického procesu s referátom poradensko-psychologických služieb. Takýmto svojim postojom, správaním v súdnom konaní, ale aj vo vzťahu k maloletému, matka nepreukazuje svoj skutočný, úprimný záujem na výchove maloletého, naopak potvrdzuje tvrdenia otca o neschopnosti zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Za daného stavu keď súd nemá žiadne informácie o matke, je zverenie maloletého do starostlivosti matky vysoko rizikové. Naopak otec v priebehu súdneho konania preukázal súdu svoju schopnosť zabezpečovať maloletému plnohodnotnú starostlivosť, v ktorej po dobu takmer 1 roka neboli nikdy zistené žiadne nedostatky. Maloletý sa s domácnosťou, prostredím otca zžil, je mu známa, tak isto ako aj osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti. V rámci sociálneho šetrenia, ako aj poradensko-psychologického procesu bol preukázaný vzájomný vzťah medzi maloletým a otcom, ktorý na rozdiel od matky dáva maloletému pocit istoty, bezpečia. Súd po zohľadnení všetkých právne relevantných skutočností, maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude oprávnený maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok. Súd nevyhovel návrhu PZ matky na doplnenie dokazovania ustanovením znalca, ktorý by posúdil, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady, pretože vzhľadom na neznámy pobyt matky by doplnenie dokazovania v tomto smere bolo nielen nevhodné, ale aj neúčelné. Súd podaniami širšej rodiny, či už zo strany matky, alebo otca sa pri svojom rozhodovaní nezaoberal s poukazom na ust. § 125 O.s.p. podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch účastníkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov.

Keďže súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, následne sa zaoberal určením výživného matke, ktorej maloletý nebol zverený do osobnej starostlivosti. Pri určovaní výšky výživného súd vychádza z kritérií uvedených v ust. § 75, prvá veta Zák. o rodine, t.j. veku, odôvodnených potrieb maloletého, ako aj možností, schopností, majetkových pomerov povinného, t.j. matky. Otec vo svojej výpovedi vyčíslil výdavky na maloletého, ktoré súd považuje za odôvodnené a primerané. Maloletý má v súčasnosti 18 mesiacov, je v celodennej starostlivosti otca, je zdravý. Matka maloletého, podľa vyjadrenia svojej PZ je nezamestnaná, nie je evidovaná na úrade práce. Súd nemal preukázané, že by matka okrem maloletého mala ďalšiu vyživ. povinnosť. Taktiež vykonaným dokazovaním súd na strane matky nemal preukázanú žiadnu objektívnu okolnosť, pre ktorú by sa nemohla zamestnať a dosahovať príjem primeraný svojmu veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi, zdravotnému stavu. Súd preto pri hodnotení schopností, možností matky nezohľadnil skutočnosť, že je nezamestnaná, ale vychádzal z jej možností, schopností dosahovať príjem vo výške aspoň minimálnej mzdy. Súd v súlade s vyššie uvedenými zákonnými kritériami a zisteným skutkovým stavom zaviazal matku prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 60 Eur. Pri určovaní výšky výživného súd neopomenul, že aj otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť na maloletého. Otec maloletého poberá rodinné prídavky, rodičovský príspevok, mesačne brigádnickou činnosťou si privyrába okolo 200 Eur. V tejto súvislosti súd však musí konštatovať, že nemožno od otca spravodlivo požadovať, aby zabezpečoval celodennú starostlivosť o maloletého, ktorý je útleho veku, ako aj jeho výživu v rovnakom rozsahu ako povinný rodič, v danom prípade matka. Je preto práve povinnosťou matky podieľať sa na výžive maloletého vo väčšom rozsahu, nakoľko otec svojou osobnou starostlivosťou o maloletého si nahrádza plnenie vyživ. povinnosti vo forme finančného príspevku. Počiatok vyživ. povinnosti matky na maloletého súd určil v zmysle návrhu otca, t.j. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec maloletého sa domáhal aj úpravy styku matky s maloletým. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že vzťah medzi rodičmi maloletého pri plnení ich rodičovských práv a povinností je narušený, ako aj ich komunikácia. V tomto smere pre nespoluprácu matky nebol úspešný poradensko-psychologický proces. Súd preto, aby medzi rodičmi nedochádzalo k nedorozumeniam pri riadnom výkone rodičovských práv a povinností považoval návrh otca aj v tejto časti za dôvodne podaný. Samotným účelom úpravy styku oprávneného rodiča, v danom prípade matky, s maloletým je zabrániť jednak tomu, aby matka stratila akýkoľvek dosah na výchovu a starostlivosť o maloletého a jednak, aby maloletý neprimerane silne pociťoval absenciu matky, s ktorou nežije v spoločnej domácnosti. Pri úprave rozsahu styku oprávneného rodiča súd vychádza z okolností tak na strane maloletého dieťaťa, ako je jeho vek, zdravotný stav a režim, ale aj z okolností na strane rodiča, s ktorým sa má maloleté dieťa stretávať, ktorým je vzdialenosť medzi ich bydliskami, vytvorenie podmienok na

realizáciu styku, pracovná doba a v neposlednom rade aj ich vzájomný vzťah. Súd v súlade s týmito zákonnými kritériami upravil styk matky s maloletým na každú nedeľu v čase od 9.00 h do 12.00 h. Súd má za to, že takto upravený styk matky s maloletým umožní, aby naďalej medzi matkou a maloletým sa udržiavala citová väzba, pocit spolupatričnosti a matke sa umožní v takomto časovom rozsahu vytvoriť si s maloletým aktívny program primeraný jeho veku. Súd úpravou styku matky s maloletým v takomto rozsahu zabezpečil jednak právo matky podieľať sa na výchove a starostlivosti o maloletého, ale jednak aj právo maloletého na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Styk matky s maloletým však musí byť v jeho záujme, nesmie ohroziť jeho zdravie, psychiku a byť pre neho traumatizujúce, čo prevažuje nad zabezpečením výkonu práva a zároveň povinnosti matky podieľať sa na výchove maloletého. Matka maloletého sa v súčasnosti aj pre svoju najbližšiu rodinu nachádza na neznámom mieste, nežije usporiadaným spôsobom života, nevyužíva možnosť styku s maloletým v zmysle predbežného opatrenia, dlhodobo nezabezpečuje starostlivosť o maloletého, preto nepozná jeho potreby, reakcie, čo bolo dôvodom, pre ktorý súd styk matky s maloletým obmedzil na prítomnosť otca. Súd nevyklučuje do budúcnosti, pokiaľ matka preukáže zmenu pomerov na svojej strane, t.j. odpadnutie dôvodov pre prítomnosť otca pri jej realizácii styku s maloletým, zrušenie takéhoto obmedzenia. Záverom súd poznamenáva, že je len na matke, aby si láskavým spôsobom získala dôveru maloletého.

Súd zároveň upravil miesto prevzatia a odovzdania maloletého rodičmi pred vchodom do obytného domu otca a otcovi uložil povinnosť maloletého na styk s matkou pripraviť a styk matke s maloletým umožniť. Pokiaľ PZ matky žiadala upraviť styk matky s maloletým od soboty 9.00 h do nedele 17.00 h bez prítomnosti otca, súd nemohol takémuto návrhu vyhovieť, pretože na strane matky nemal preukázané vytvorenie akýchkoľvek podmienok pre realizáciu styku s maloletým v navrhovanom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.